

עבודת השמים

פזמון "האניני"

אצל הרופא חשכו עיניו מלשמע שיש לו מחלה נדירה וצריכים להוריד לו כליה אחת ולעבר נתוח נדיר ומסבך בכבד שרק באנגליה יש פרופסור מיוחד שיודע לעשות כאלו נתוחים. היהודי פחד ולא ידע כיצד לפעול כי הנתוח עולה ששים אלף דולר ואין לו כסף אפילו לכרטיס טיסה, היהודי החל ללכת בין חבריו כלם ביחד הצליחו לממן לו את הכרטיס טיסה אך את הכסף לנתוח לא נתן לארגון, היהודי בקש מתחנת רדיו פיראטית לאסוף לו תרומות וכך היה, מנהל הרדיו אמר שהם הצליחו לגייס אלף דולר ויש איזה עשיר שרוצה לתת דף גם תרומה אך הוא מענין שתגיע לביתו כי אינו מוכן לתת את מספר כרטיס האשראי בטלפון, התיאש היהודי ומבחינתו חרב עליו עולמו כי כמה כבר העשיר מתכוון לתת לו במקרה הכי טוב שהעשיר נדיב זה יכול להיות חמש מאות דולר אך כיצד הוא יצליח לגייס ששים אלף דולר, היהודי הלך לביתו של העשיר עצוב ומדבר והתפתעתו העשיר רשם לו צ'ק על סך ששים אלף דולר ואמר "כל המציל נפש אחת מישראל כאלו הציל עולם ומלואו" איני יודע למה אני עושה זאת אך דחף פנימי ועמק גורם לי למכור את הרכב של אשתי ולתת דף את כל הכסף בזמן כדי שתלך לחיים טובים ולשלום, היהודי החל לבכות ולצחק ולברך את העשיר שהציל את חייו, היהודי החל להתארגן לקראת הטיסה לאנגליה כדי לבצע את הנתוח, אמר היהודי בלבו כיצד אני יכול לטוס מבלי לקנות לעשיר מתנה, היהודי נכנס לחנות תשמישי קדשה וקנה את החנקניה הכי יפה ובקש מהשליח שישלח את החנקניה לעשיר בצרוף פתק תודה וברכה שכתב לו היהודי. היהודי נחת באנגליה בזמן שהשליח דופק בדלת ביתו של העשיר, ואין קול ואין ענה השליח דופק חזק ומצליח בפעמון ועדין אין תשובה השליח שומע רעש מור מאחורי הדלת רעש של דפיקות לב חזקות והחליט לפרץ את הדלת מתוך רגש פנימי שמישהוא נמצא במצוקה. השליח בעט בדלת ומצא את העשיר שקבל התקפת לב מנח גוסס מאחורי הדלת. השליח קרה לעזרה ותוך כדי כך הוא הנשים ועשה תרגילי החיה להעיר את החולה והחזיר אותו לנשימה סדירה וכשבאו הרופאים נתנו להעשיר את השפוף הנחוץ, השליח בא לבקר את העשיר בבית החולים תל השומר. העשיר אמר לו שהוא מודה לו מקרב לב שהציל את חייו והחל לבכות וגם לצחק והרגיש את אותה הרגשה שהרגיש היהודי שהיה זקוק לנתוח. השליח אמר: לא לי אתה צריך להגיד תודה אלא ליהודי ששלח לך את החנקניה במתנה, העשיר ראה שזה חנקניה מהיהודי החולה, ברח את ה' ואמר מדתך היא מדה כנגד מדה ואשרי רבותינו שאמרו "צדקה תציל ממות", וכעת אני מבין איזה מין דחף חזק היה לי כשמכרתי את הרכב של אשתי ונתתי את הכסף ליהודי החולה מה שאף אחד אחר לא היה חולם לעשות. מסקנה

"אמרתי אפאיהם אשביתה מאנוש זכרם" (האניני לבינו) ומעשה היה ברבי משה ב"ר נחמן הידוע בשם הרמב"ן, שהיה לו תלמיד אחד והיה שמו אבנר, ויצא לתרבות רעה ונשתמד. ועלה לגדלה ונעשה שר גדול. ביום הכפורים שלח לקרא אליו את רבו הרמב"ן, ובא לפניו. ולקח חזיר ושחטו ובשלו ואכלו לעיניו. שאל הרמב"ן על כמה כריתות עברתי היום, והשיב לו על ארבע, א"ל התלמיד, והלא על חמש עברתי. והתחיל לפלפל עמו עד שהרמב"ן הורה לו. שאלו הרמב"ן, הגד נא לי מי הביאך למידה זו שכפרת בתורת משה אחר שאתה בקי כיכ בתורה. אמר לו פעם אחת שמעתי דרשה שדרשת בפי האניני ואמרתי שבה כלולים כל הפסוקים וכל עניני העולם, ובעיני היה זה מן הנמנע. ומכאן פקדתי. אמר לו הרמב"ן, ואני עדין אומר כן שהכל נרמז בפרשת האניני, ואם לא תאמין, שאל ואנייד לך. תמה התלמיד ואמר הגד נא לי היכן רמזי שמי בפרשת האניני. קם הרמב"ן והתפלל בכונה גדולה ונפל על פניו, ושאל את הרמב"ן אם יחזור בתשובה אם יוכל לתקן את אשר עות אמר לו הרמב"ן הלא אמרתי לך הפסוק הזה, לקח אבנר ספינה אחת בלי ספן ובלי חבל ורב חובל, והלך בספינה וצעק צעקה גדולה ומרה, ואברהם הספינה ולא נודע סופו, והרמב"ן התפלל עליו שתהיה לו כפרה קצת. ואחר זמן בא התלמיד הזה לרמב"ן בחלום ונתן לו תודה על תפלתו לדינו בגהנם ולאחר י"ב חדש תהיה לו כפרה. מכאן אנו רואים שהכל מרמז בפרשה זו. וכן אמרו חז"ל הפך בה והפך בה דבילה בה. (מעם לועז)

"כנשר יעיר קנו על גוזליו ירחף יפרש כנפיו יקחהו ישארה על אברתו" (האניני לבינו) עלינו להתעורר כי דברים אינם קוראים במקרה, מקרה נוטריקון מה קרה, אספר לכם ספור אמתי שאני יודע על יהודי שהלך להברק אצל הרופא והרופא הבחין בכאבים מורדים אצל היהודי ושלח אותו לבדיקת סיטי. היהודי הלך לבדיקת סיטי וכשהגיע לאבחון

הפסוק: "וידבר דוד ליה"

שאין כזה דבר מקרה הכל ממנו יתברר לכן עלינו להתעורר אליו יתברר כמו נשר שצריך קנו. לכן החלש יגיד חזק אני ויתן ללבו.

"ויבא משה וידבר את כל דברי השירה הזאת באזני העם הוא והושע בן נון" (האזינו לבמר) דברי משה רבנו בפרשת "האזינו" מכנים "שירה", ולכאורה, אם נעבר על "שירה" זו, נמצא שרבה תוכחה וענשים חמורים, "אסתרה פני מהם... ואני אקניאם בלא עם בגוי נבל אכעיסם, כי אש קדחה באפי... אספה עלימו רעות חצי אכלה בס, מזי רעב וחמי רשף וקטב מרידי וטן בהמות אשלה בס עם חמת וחלי עפר, מחוץ תשכל חרב ומחודרים אימה גם בחור גם בתולה יונק עם איש שיבה, אמרתי אפאיהם אשביהה מאנוש זכרם, לחלי כעס אויב אגור פן ינכרו צרימו פן יאמרו ידינו רמה ולא ה' פעל כל זאת" (שם, כיכז), אם כן, מהי "שירה" זו? ה"ספורנו" אומר בפרשה (ד"ה אמרתי אפאיהם) אשאר איזו פאה מהם, והיתר אכלה, כמו שאעשה באחרית הימים, אחרי שלא השגתי שלמותם לא במתן תורה ולא בארץ ישראל ולא בגלות, כאמרו: "כי בהר ציון ובירושלם תהיה פליטה כאשר אמר ה' ובשרידיים אשר ה' קרא" (ויאל, ג ה)

ע"כ. ולפי שלא יאמרו הגויים: "ידינו רמה ולא ה' פעל כל זאת", ה' משאיר בביכול פאה מעם ישראל.

את דברי ה"ספורנו" חינו בעינינו בימים החשובים האחרונים של תקופת השואה, שבאחרית הימים יבוא כליון על כנסת ישראל ותשאר ממנו רק פאה. וכן מרמז ה"ספורנו" על הצלת ישראל בארץ אבותם – "ויבהר ציון תהיה פליטה" (עובדיה א, יז). דברים אלו שנכתבו ב"שירה" הם לכאורה יותר חמורים מאשר נכתבו בתוכחה (דברים, כ"הבוא כח), אם כן, מדוע דברים הללו נקראו "שירה"?

יאמרו חז"ל בנמרא (סנהדרין קא ע"א) אמר רבה בר בר חנה: כשחלה רבי אליעזר, נכנסו תלמידיו לבקרו. אמר להם: חמה עזה יש בעולם (רש"י: על עצמו היה אומר, שפעם עליו הפקס והכביד חליו). התחילו הן בוכין, ורבי עקיבא משחק. אמרו לו: למה אתה משחק? אמר להם: בוכי מיה אתם בוכים? אמרו לו: אפשר, ספר תורה שרבי בצער ולא נבכה? אמר להם: לכה אני משחק, כל זמן שאני רואה רבי שאין יינו מחמיץ, ואין פשתנו לוקה, ואין שמנו מבאיש, ואין רבשנו מרביש (רש"י: כלומר, שהיתה הצלחה בכל מעשיו) אמרתי: שמא חס ושלוס קבל רבי עולמו. ועכשו, שאני רואה רבי בצער, אני שמח, ע"כ.

סיפור בהמשכים "חסד טהור" חלק א.

יעקב-קרפיל היה יהודי פשוט בתכלית. אשתו, צפה-ברכה, היתה אף היא אשה פשוטה, שנותנתה בגיל צעיר. אך שניהם היו יראי-שמים מאוד, תרמו הרבה לצדקה ודקדקו במצוות על-פי מיטב ידיעתם. דבר אחד העיב את אשרם: ילדים לא היו להם. אמנם נולדו להם כמה ילדים, אך הם מתו זמן קצר אחרי הולדה. באחד ממסעותיו של יעקב-קרפיל בקפרי האזור, לצרכי מרפלתו, התלוה אליו רוכל כמותו, והם צעדו יחד. יעקב הבחין כי הרוכל, ר' הירש-ליב שמו, אינו פוסק מלמלל. הוא שאל אותו מה הוא אומר, והאיש השיב כי הוא משנן את למודו. יעקב-קרפיל פרח בבכי. הוא הבין כי הצועד לצדו הוא תלמיד-חכם, והביע את תשוקתו העזה ללמד תורה. הסכם ביניהם כי בחזרתם לעירה שאר"י, שבה התגורר יעקב-קרפיל, יתחיל ר' הירש-ליב ללמוד תורה. זו היתה תקופת הצדיקים הנסתרים. הם היו תלמידי רבי אדם 'בעל-שם' מרופשיץ, ואחריו תלמידי הבעל-שם-טוב. אחת ממשימותיהם היתה לפנות אל היהודים הפשוטים, לעודדם, ולהעשיר את ידיעותיהם. בזכות ר' הירש-ליב נעשה יעקב-קרפיל יהודי יודע ספר. באחד הקפריס באזור התגורר יהודי פשוט וצמ-הארץ, גרשון-יצחק שמו. הוא שכר מהפריץ המקומי את הפנדק ואת זכויות הדיג בברכות הדגים ובנהר, ופרנסתו היתה בשפע. ברבות הימים העביר הפריץ הזקן, שהיה שונא ישראל, את נהול האחזה לבנו, שבנגוד לאביו היה אדם ידידותי וטוב-לב. אלא שאז נתמנה במקום פמר חדש, והוא לא פסק מלהסית את התושבים נגד היהודי. מצבו של גרשון-יצחק ירד פלאים, והוא שקע בחובות. לפריץ הזקן נודע כי היהודי צבר חוב גדול, ובשצף-קצף התרה בו כי אם לא ישלמו החובות מיד, ישליך אותו ואת אשתו לבור הפלא. שוב התערב הפמר ושכנע את הפריץ בשפת חלקות כי זה יהיה מהלך חסר תועלת. תחת זאת הציע לקחת כ'משכונ' את הילד דוד, בן השנים-עשרה, בנו של גרשון-יצחק. הפריץ עשה כעצתו, לקח את הילד ומסרו לידי הפמר. ההורים בכו והתחננו לפני הפריץ להחזיר להם את בנם, אך הוא, בצחוק שטני, ענה להם כי את הילד לקח בעבור הרבית המגיעה לו, וכי הילד יגדל להיות נוצרי טוב. באשר להם – אם לא יחזירו במהרה את הקרן, יקח גם אותם לעבדים. ההורים השבירים פנו אל הפריץ הצעיר, ובקשו ממנו להתערב לטובתם. הלה הביע נכונות לעזר, אך הטיל ספק ביכולתו לשכנע את אביו העקש. עם זה הבטיח לעדכן אותם בנושאה בבנם. לפנות ערב ספר להם כי הפמר נסה לכפות על דוד להתנצר. הילד התנגד, והפמר הכה אותו עד שהתעלף והיו צריכים להזעיק רופא. ההורים היו גאים בבנם, העומד על יהדותו בגאון, אך היו שבירים ורצוצים מהמצב. באין-בררה מכר גרשון-יצחק את זכויותיו בפנדק... **ההמשך בגיליון הבא!**

פינת ההלכות ע"פ ילקוט יוסף כ"ה "דיני ראש חודש שהל בשבת" (סימן תכה)

א. ראש חדש שחל בשבת ערבית שחרית ומנחה מתפלל שבע ברכות ואומר יעלה ויבוא בעבודה, ואינו מזכיר של שבת ביעלה (יבוא). [שלחן ערוך]

ב. מוציאין שני ספרי תורה, וקורין בראשון שבועה בסדר היום, ובספר תורה השני קורא המפטיר וביום השבת ובראשי חודשים עד סוף הפרשה. ומפטירין השמים כסאי, חוץ מראש חדש אלול שחל להיות בשבת שמפטירין עניה סערה. וכן כשחל ראש חדש אב בשבת, מנהיגין להפטיר שמעו דבר ה', כפי המקבץ להפטיר בשבתות בין המצרים, בתלאת דפרענותא. ונכון שבסיום ההפטרה יאמר המפטיר פסוק ראשון ופסוק אחרון מהפטרת השמים כסאי, שיהיה הכר ברור גם לראש חדש. ואחינו האשכנזים חלוקים בזה במנהגם. ובכל מקום יעשו כמנהגם. [שו"ת יחנה דעת חלק ג' סימן מב, וחלק ד' סימן לה]

ג. כשחל ראש חדש ניסן בשבת, וכן כשחל ראש חדש טבת בשבת, שמוציאים שלשה ספרי תורה, והיה צריך להעלות עולים נוספים לספר תורה בנוסף לחובת היום, צריך לומר קדיש גם אחר קריאת הספר תורה הראשון, כשם שאומרים קדיש אחר קריאת הספר תורה השני ואחר השלישי, ובסוף הכל יאמרו ג' קדישים. והוא הדין לראש חדש אדר שחל בשבת שקוראים בג' ספרי תורה, פרשת השבוע, ראש חדש, ושקלים, והצרכי להוסיף עולים בספר תורה הראשון, שצריך שיאמרו קדיש לכל אחד ואחד. אבל אם לא הוסיפו עולים, וקראו בס"ת הראשון רק ששה עולים, אין אומרים קדיש אלא רק אחר הס"ת השני והס"ת השלישי. [שו"ת יחנה דעת חלק א' סימן עו. ושו"ת יביע אפר חלק ח' סימן טו אות כג]

עלון זה לעילוי נשמת!

ברוך עובדיה בן שרה	יגאל יוכפז בן שושנה
שרה בת סלמה	שלום בן משה
אסתר בת חנה	שלום בן אברהם
ציון עובדיה בן רחל	יחזקאל אליהו בן סמרה
נעמי לקס בת אסתר	יעקב לקס בן אסתר
רחל עובדיה בת אסתר	רבקה בת כאונו וחנניה
שלמה בן אליהו ושרה	אברהם דמתי בן אסתר
דוד שורמזון בן חוה	יוסף צברי בן אהרון

ת.צ.ב.ה.

עורך ומגיש: שלום ע.

המעוניינים לקבל את העלון למייל בתפוצה שבועית:

יש לשלוח הודעה לאימייל: avodat.asef@gmail.com

כמו כן ניתן להוריד את העלון באתר "לדעת" ו"דרש" ועוד...